

INTERNACIONALNI UNIVERZITET U SARAJEVU

FINALNI IZVJEŠTAJ

***Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i
reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih
ustanova, odnosno njihovih studijskih programa***

Sarajevo, august 2014. godine

Naziv visokoškolske ustanove: *INTERNACIONALNI UNIVERZITET U SARAJEVU*

Adresa: *Hrasnička cesta 15, 71 210 Ilidža Sarajevo*

Sastav komisije:

- 1. Sead Pašić,
predstavnik akademske zajednice u BiH, predsjednik*
- 2. Husein Keran,
predstavnik akademske zajednice u BiH, član*
- 3. Fethi Silajdžić,
predstavnik privrede i prakse, član*
- 4. Aleksandar Božić,
međunarodni stručnjak iz Republike Srbije, član*
- 5. Ema Obralić,
student i sekretar komisije*

Datum posjete: *23. i 24. juni 2014. godine*

Datum izrade finalnog izvještaja: *10. august 2014. godine*

Sadržaj:

1. UVODNE NAPOMENE	4
2. OPŠTE INFORMACIJE O VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVI	5
3. ZAKONSKI OKVIR ZA RAD KOMISIJE	6
3.1. Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova	6
3.2. Donošenje odluke o ispunjenosti kriterija	12
4. RAD KOMISIJE	13
4.1. Sastav Komisije	13
4.2. Kratak pregled rada Komisije	13
4.3. Samoevaluacioni izvještaj	14
4.4. Posjeta Komisije IUS	15
5. ISPUNJENOST KRITERIJA ZA AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKIH INSTITUCIJA U BIH	17
5.1. Kriterij 1. – Razvoj i strategija visokoškolske ustanove	17
5.2. Kriterij 2. – Upravljanje, unutrašnje osiguranje kvaliteta i kultura kvaliteta	17
5.3. Kriterij 3. – Procedure za osiguranje kvaliteta studijskih programa	18
5.4. Kriterij 4. – Procedure za ocjenjivanje studenata	19
5.5. Kriterij 5. – Ljudski resursi	20
5.6. Kriterij 6. – Kvalitet fizičkih resursa	21
5.7. Kriterij 7. – Informacioni sistemi	22
5.8. Kriterij 8. – Presentacija informacija za javnost	23
5.9. Kriterij 9. – Međunarodna saradnja	23
6. MIŠLJENJE O ISHODU AKREDITACIJE	24

1. UVODNE NAPOMENE

Internacionalni univerzitet u Sarajevu (IUS) je zvanično započeo proces akreditacije Univerziteta predavanjem zahtjeva nadležnom ministarstvu, odnosno Ministarstvu za obrazovanje i nauku¹ Kantona Sarajevo, u decembru 2013. godine, nakon što je Senat IUS usvojio Samoevaluacioni izvještaj (Odluka IUS SENAT br. 11-3153/13).

Nadležno Kantonalno ministarstvo je Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta u Bosni i Hercegovini uputilo zahtjev za formiranje Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuke o akreditaciji IUS.

Proces eksterne evaluacije Internacionalnog univerziteta u Sarajevu, od strane Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta u Bosni i Hercegovini, započeo je 18.03.2014. godine imenovanjem Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuke o akreditaciji, u skladu sa Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/11), Odlukom o kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službeni glasnik BiH“, broj: 75/10 i 44/13) i Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova u Sarajevskom kantonu.

Na prijedlog Predsjednika Komisije, uz konsultacije sa kontakt osobom ispred Agencije i uz saglasnost svih ostalih članova Komisije, za Sekretara Komisije je imenovana Ema Obralić, član iz reda studenata.

Nakon iščitavanja dostavljenog Samoevaluacionog izvještaja IUS i usaglašavanja otvorenih pitanja, Komisija je pripremila posjetu Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu, koja je realizirana 23. i 24. juna 2014. godine.

Na temelju analize Samoevaluacionog izvještaja, dokumenata prezentiranih tokom posjete, kao i neposrednog razgovora sa predstavnicima svih struktura Univerziteta, Komisija je pripremila Finalni izvještaj, analizirajući ispunjenost svih devet osnovnih kriterija, te dala završno mišljenje i preporuku o akreditaciji Internacionalnog univerziteta u Sarajevu.

2. OPŠTE INFORMACIJE O VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVI

Naziv, adresa i e-mail institucije	International University of Sarajevo (IUS); Hrasnička cesta 15, 71210 Ilidža Sarajevo; info@ius.edu.ba
Internet adresa	http://www.ius.edu.ba
Naziv, broj i datum akta o osnivanju	Odluke Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-05-10404-10/03 od 18. 06. 2003. godine, koja je objavljena u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj: 14/03 od 19. 06. 2003. godine i kojom je data saglasnost „Fondaciji za razvoj obrazovanja“ za osnivanje Internacionalnog univerziteta u Sarajevu kao ustanove.
Poresko-identifikacioni broj	4200877730003
Ime, prezime i adresa osnivača (naziv i sjedište)	„Fondacija za razvoj obrazovanja“ Sarajevo, ul.Hrasnička cesta br. 15, Ilidža, Sarajevo
Broj i datum odluke o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje	Rješenje o imenovanju rektora Internacionalnog univerziteta u Sarajevu broj: IUS SENAT 11-2155/2013 od 03.09.2013. godine Odluka o izboru rektora Internacionalnog univerziteta u Sarajevu broj: IUS SENAT 11-2154/2013 od 03.09.2013. godine
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove	Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo, broj: 11-38-3509 od 16. 06. 2003. godine, kojim je utvrđeno da su ispunjeni zakonom predviđeni uvjeti za osnivanje Internacionalnog univerziteta u Sarajevu kao ustanove i da je Osnivač Internacionalnog univerziteta u Sarajevu „Fondacija za razvoj obrazovanja“. Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo, broj: 11-01-38 od 23. 06. 2004. godine o ispunjavanju uvjeta za početak rada Internacionalnog univerziteta u Sarajevu kao ustanove, kojim je utvrđeno da su ispunjeni svi predviđeni uvjeti za početak rada u školskoj 2004/2005. godini.
Broj i datum dozvole za rad van sjedišta	/
Kontakt osoba (za posjetu)	Prof. Dr. Muhamed Hadžiabdić, Prorektor za akademska i studentska pitanja na IUS 033/957-125 mhadziabdic@ius.edu.ba
Broj telefona	033/957-110 033/957-102 Fax: 033/957-105

3. ZAKONSKI OKVIR ZA RAD KOMISIJE

Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa je radila u skladu sa dokumentima Agencije za razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini:

1. Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/11),
2. Odlukom o kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službeni glasnik BiH“, broj: 75/10 i 44/13).

Pored toga, Komisija se u svom radu rukovodila i odredbama Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova u Sarajevskom kantonu.

3.1. Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova

Kriterij 1. Razvoj i strategija visokoškolske ustanove

(1) Visokoškolska ustanova izrađuje strategiju u postupku javnog konsultovanja sa svim zainteresiranim stranama, formalno je usvaja i čini je javno dostupnom

- Da li je opisan način izrade i usvajanja strategije (ko je usvojio Strategiju, koja su je tijela službeno razmatrala, naznačiti web link zapisnika sa sastanka na kojem je Startegija)?
- Da li je navedeno koji su vanjski akteri konsultovani? Da li je ocijenjen njihov doprinos izradi Strategije?
- Da li je naznačen web link na kojem je Startegija dostupna?
- Da li je naznačen web link na kojem se može pristupiti Statutu ili drugim aktima kojim su definisane osnove strateškog planiranja?

(2) Strategijom visokoškolska ustanova utvrđuje svoju misiju i viziju, strateške ciljeve, te relevantne planove i aktivnosti za svaki strateški cilj

- Kada je usvojena aktuelna Strategija visokoškolske ustanove, u kojem stepenu je realizovana i sl.?
- Je li to prva Strategija i postoje li iskustva s provođenjem strategija?
- Da li su navedene procedure za provođenje Strategije (postoji li na instituciji odjel ili tijelo za strateško planiranje, ko evaluira ispunjenost ciljeva, kojom dinamikom i sl.)?

(3) Visokoškolska ustanova ima efikasan sistem i procedure za praćenje ispunjenja planova i realizaciju strateških ciljeva

- Na koji način se po realizaciji utvrđuju novi ciljevi?
- Koje mjere se poduzimaju za slučaj kašnjenja u realizaciji?

Kriterij 2 Upravljanje, unutrašnje osiguranje kvaliteta i kultura kvaliteta

(1) Visokoškolska ustanova ima efikasnu organizacijsku i upravljačku strukturu, koje su formalizirane pravnim aktima.

- Da li je opisana organizacijska i upravljačka struktura, te procijenjena njihova efikasnost?
- Da li je organizacija šematski predstavljena?
- Da li su analizirane veze između pojedinih dijelova strukture (npr. katedre – odsjeka – fakulteta – univerziteta) i kakva je distribucija odgovornosti i sredstava?
- Da li je predstavljen način izbora rukovodnih tijela i organa (Senat, Upravni odbor, rektor, prorektori, dekani i sl.) te da li je u skladu sa Statutom i drugim aktima koji to definišu?
- Da li je naveden web link na kojem se može pronaći Statut i drugi relevantni akti?

(2) Visokoškolska ustanova promoviše kulturu kvaliteta, razvija sveobuhvatan i efikasan sistem za unutrašnje osiguranje kvaliteta u cilju poboljšanja nastave, naučno-istraživačkog rada, te procesa upravljanja i administracije.

- Da li je opisan koncept osiguranja kvaliteta na instituciji – koje procese on obuhvata i na koji način?
- Da li postoje uspostavljene procedure za aktivnosti ustanove? Da li su opisane?
- Da li je etički kodeks (za nastavnike, studente i sl.) dio politike kvalitete? Da li je opisan i analiziran njegov značaj? Da li je dat web link na ključna dokumenta?
- Da li su navedene aktivnosti koje ustanova poduzima u cilju promovisanja i gradnje kulture kvaliteta (dogadjaji, štampani materijal, edukacije i sl.)?

(3) Politika i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta definirani su formalno donesenim aktom.

- Da li je analiziran akt o unutrašnjem osiguranju kvaliteta, način njegove izrade i donošenja, te dat osvrt na sadržaj?
- Da li je dat osvrt na koji način akt reguliše sveobuhvatnost procesa unutrašnjeg sistema osiguranja kvaliteta?
- Jesu li aktom utvrđeni nositelji, njihova jasna ovlaštenja, ishodi procesa koji oni započinju i sl.?
- Da li je naveden web link s aktom?

(4) Visokoškolska ustanova ima formalno tijelo za osiguranje kvaliteta čija je uloga, odgovornosti i aktivnosti jasno utvrđena pravnim aktima.

- Da li je predstavljena organizacija tijela za osiguranje kvaliteta?
- Da li je opisana struktura tijela i nadležnosti?
- Da li je objašnjeno na koji način ishodi tijela za osiguranje kvalitete utiču na rad ustanove (koje aktivnosti poduzima, kakva mu je veza s top-menadžmentom, ko analizira izvještaje, kakve se aktivnosti poduzimaju kao rezultat analiza i sl.)?

(5) Uloga studenata sva tri ciklusa u upravljanju visokoškolskom ustanovom i u sistemu unutrašnjeg osiguranja kvaliteta je jasno i institucionalno definirana.

- Da li je opisan rad studentskih tijela – na koji način se biraju studentski predstavnici?
- Da li je analizirano učešće studenata u tijelima ustanove (reprezentacija, pitanja koja oni delegiraju, zaključci koji se usvajaju po tim pitanjima i sl.)?
- Da li su opisani postupci anketiranja studenata (kako često, koji obuhvat, o čemu se studenti anketiraju, ko provodi ankete)?
- Da li su navedeni zaključci po analizama studentskih anketa (kakve se akcije poduzimaju, kakvi su ishodi tih aktivnosti i sl.)?

Kriterij 3. Procedure za osiguranje kvaliteta studijskih programa

(1) Procedure za predlaganje, prihvatanje, praćenje i provođenje studijskih programa su uspostavljene i primjenjuju se za svaki studijski program. One posebno reguliraju:

- Naziv i ciljeve studijskog programa,
 - Ishode učenja iskazane za ukupnu kvalifikaciju i za svaki predmet,
 - Uslove za upis na studijski program,
 - Vrstu studija i način izvođenja;
 - Bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu shodno ECTS-u;
 - Način ocjenjivanja na predmetu;
 - Relevantnost kvalifikacija osoblja i resursa.
- Da li su nevedeni nazivi svih studijskih programa po ciklusima koji se izvode?
 - Da li su navedeni web linkovi 3 do 5 studijskih programa (visoka škola 3, univerzitet 5) iz različitih oblasti, po slobodnom izboru visokoškolske ustanove?

- Da li su navedeni akti koji definišu procedure za predlaganje, prihvatanje, praćenje i provođenje nastavnih planova i programa i web linkovi na kojima su akti dostupni?
- Da li su analizirane postojeće procedure po tačkama a. do g. iz Kriterija?

(2) Visokoškolska ustanova analizira i kontinuirano teži unapređenju studijskih programa.

- Da li su opisane procedure za analizu studijskih programa?
- Da li su u prilogu dostavljeni primjeri pisanih, posljednjih obavljenih analiza za studijske programe navedene u kriteriju 3.1., te dat web link na zapisnike sa sjednica vijeća i Senata na kojima su one razmatrane?

Kriterij 4. Procedure za ocjenjivanje studenata

(1) Visokoškolska ustanova ima i provodi procedure koje osiguravaju fer, transparentno i konzistentno ocjenjivanje studenata utvrđene formalnim aktom koje usvaja senat.

- Da li je navedeno koji formalni akt i kako reguliše ocjenjivanje studenata? Da li je naveden web link?
- Da li je objašnjen koncept kontinuiranog ocjenjivanja studenata?
- Da li su objašnjene žalbene procedure?
- Da li su navedeni web linkovi s rasporedima ispita ?
- Da li su opisane metode ispitivanja koje se koriste?
- Na koji način se osigurava da ispitivanje bude u skladu sa ishodima učenja?

(2) Visokoškolska ustanova kontinuirano prikuplja podatke i analizira uspjeh studenata (analiza prolaznosti) na nivou studijskog programa i visokoškolske ustanove, te poduzima aktivnosti na unapređenju uspjeha studenata.

- Da li je predstavljen postupak analize prolaznosti studenata?
- Da li je prikazana prolaznost studenata za posljednja razdoblja (usporedbe)?
- Da li je naveden web link analize prolaznosti studenata?
- Da li je objašnjeno kakve se mjere donose nakon provedenih analiza? Da li je naveden web link odluke (ili zapisnika Senata)?
- Da li su navedeni primjeri poduzetih aktivnosti?

Kriterij 5. Ljudski resursi

(1) Visokoškolska ustanova osigurava dovoljan broj kvalificiranog nastavnog osoblja (nastavnici i saradnici) kako bi postigla obrazovne ciljeve, uspostavila i nadzirala akademska pravila i osigurala održivost svojih studijskih programa. Na svakom studijskom programu na visokoškolskoj ustanovi je zaposlen dovoljan broj nastavnog osoblja u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom, kako bi se osigurali kvalitet i kontinuitet učenja i podstakli vanjski saradnici da se uključe u akademske procese. Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj saradnika i/ili naučnih asistenata, kako bi osigurala kontinuitet akademskog napredovanja i razvoj vlastitog kadra.

- Da li je naveden primjer analize svog akademskog osoblja s realiziranim mjerama za poboljšanje? (Analiza može biti zasnovana na indikatorima: plan pokrivenosti nastave, podaci o broju, polu, starosti, stažu, zvanjima akademskog osoblja, omjeru broja stalno zaposlenih i spoljnih saradnika, omjeru broja nastavnika i broja studenata, odnos vlastitog i gostujućeg kadra, studentske ankete i sl.).
- Da li je opisano funkcionisanje kadrovske baze podataka?

(2) Visokoškolska ustanova razvija politiku usavršavanja nastavnog osoblja, omogućujući im stručno i naučno usavršavanje.

- Da li je opisano i ocijenjeno stanje nastavnog osoblja na temelju analiza koje mogu uključivati odnos domaćeg/gostujućeg nastavnog osoblja, pokrivenost nastavnih predmeta stalno zaposlenim ili nastavnikom ili saradnikom, odnos nastavnik/student i njegov trend u zadnje 3 godine, analize opterećenja nastavnika i vanjskih suradnika, evaluaciju nastavnika od strane studenata, dostupnost nastavnika studentima i sl.?

- Da li je na web stranici naveden dokument (standardi i normativi) koji su utvrdile nadležne obrazovne vlasti, prema normama opterećenosti nastavnika i ukupnom nastavnom opterećenju koje nosi studentski program i koji definira ukupan broj angažovanog nastavnog osoblja na jednom studentskom programu?

(3) Visokoškolska ustanova jednom godišnje prezentira publikacije vlastitog nastavnog osoblja realizirane u posljednjoj akademskoj godini (nazivi radova s posebnim naglaskom relevantnosti časopisa ili skupa gdje su objavljeni ili prezentirani, objavljene knjige i sl.). Visokoškolska ustanova ima proceduru za izdavanje knjiga i udžbenika.

- Da li je naveden formalni akt ili poglavlje Statuta koji se odnosi na stručno i naučno ili umjetničko usavršavanje vlastitog osoblja?
- Da li je navedena organizacija ili saorganizacija stručnih, naučnih i umjetničkih skupova, kongresa, seminara, radionica i sl. u posljednje 3 godine? Da li je urađena analiza jednog od ovih događaja, po slobodnom izboru i njegov uticaj na stručno i naučno/umjetničko usavršavanje nastavnog osoblja uzimajući u obzir kvalitet učesnika i prezentiranih radova?
- Da li je navedeno kako se motiviše osoblje za veće zalaganje i učenje (nagrade, priznanja i ostalo)?
- Da li je urađena analiza izdavanja sredstava za naučno/umjetničko, stručno i pedagoško usavršavanje akademskog osoblja i podršku osoblju koje aplicira za vanjska sredstva (EU fondovi)?

(4) Procedure za izbor i napredovanje nastavnog osoblja utvrđuju se unaprijed, javno su dostupne i usklađene su s važećim zakonskim propisima. Sastav komisije za izbor u zvanje je kompetentan u naučnoj oblasti (poljima i granama) u kojoj prijavljeni kandidat traži izbor u zvanje.

- Da li je naveden način na koji všu prezentuje publicistiku vlastitog nastavnog osoblja realizovanu u posljednjoj akademskoj godini (objavljene stručne, naučne i umjetničke radove, projekte i knjige za svakog člana akademskog osoblja)?
- Da li je naveden primjer analize godišnje publicistike (po organizacijskim jedinicama, aktuelnim tematikama, indeksiranosti časopisa, analizu citiranosti radova i broj mentorstva vlastitog nastavnog osoblja, broj odbranih doktorskih disertacija u posljednjoj godini, i sl.)?
- Da li je naveden broj stručnih, naučnih i umjetničkih skupova u zemlji i inostranstvu gdje je participiralo nastavno osoblje ustanove u posljednjoj akademskoj godini?
- Da li je navedena web stranica na kojoj su dostupni akti za izdavanje knjiga i udžbenika

(5) Visokoškolska ustanova redovno analizira starosnu strukturu nastavnog osoblja, odnos vlastitog i gostujućeg kadra, kvalifikacije nastavnog osoblja na svim studentskim programima, a posebno na uskostručnim predmetima.

- Da li je naveden primjer analize svog akademskog osoblja s realizovanim mjerama za poboljšanje? (Analiza može biti zasnovana na indikatorima: plan pokrivenosti nastave, podaci o broju, polu, starosti, stažu, zvanjima akademskog osoblja, omjeru broja stalno zaposlenih i spoljnih saradnika, omjeru broja nastavnika i broja studenata, odnos vlastitog i gostujućeg kadra, studentske ankete i sl.).
- Da li je opisano funkcioniranje kadrovske baze podataka?

(6) Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj administrativnog i pomoćnog osoblja kako bi osigurala redovno provođenje djelatnosti, te osigurava njihovu obuku, usavršavanje i ocjenjivanje (evaluaciju).

- Da li je naveden primjer analize svog neakademskog osoblja s realiziranim mjerama za poboljšanje? (To može da podrazumijeva analizu kvalifikacijske i starosne strukture ovog osoblja, obuku osoblja u skladu s novim trendovima i reformama (informacijske tehnologije, strani jezici, Bolonjski proces i sl.), procedure za evaluaciju rada i napredovanje ovog osoblja.)

Kriterij 6. Kvalitet fizičkih resursa

(1) Visokoškolska ustanova osigurava dovoljno resursa (učionice, laboratorije i oprema, bibliotečki resursi, kompjuteri, pojedinačni i grupni prostori za učenje i sl.) za kompletno osoblje i upisane studente, kako bi osigurala unapređenje ambijenta i podržala njihovo

efikasno korištenje. Adekvatnost resursa za izvođenje studijskih programa, funkcionalnost, starost, ergonomičnost i dostupnost ocjenjuju se kontinuirano internim evaluacijama.

- Da li je naveden primjer posljednje analize resursa s realiziranim mjerama za poboljšanje?
(Analiza može biti zasnovana na indikatorima analiza resursa u odnosu na broj studenata na visokoškolskoj ustanovi u skladu sa standardima i normativima koje donose nadležne obrazovne vlasti, broj dovoljno kvalificiranih laboratorijskih službenika, analiza anketa studenata i osoblja i izvještaja Komisije za ocjenu količine, kvaliteta (funkcionalnost, starost, ergonomičnost sl) i dostupnosti resursa za obavljanje nastavne i naučne aktivnosti vaših nastavnika i saradnika.)

(2) Visokoškolska ustanova planira ulaganje finansijskih sredstava tako da se dio godišnjeg prihoda ulaže u poboljšanje fizičkih resursa.

- Da li je opisan i ocijenjen sistem finansiranja?
(To može podrazumijevati finansijsko planiranje i izradu proračuna, upravljanje računima, sastavljanje izvještaja, upravljanje finansijskim rizikom, finansijsku reviziju, omjer proračunskih (nastavnih, naučnih i umjetničkih) i tržišnih prihoda, analizu izvora tržišnih prihoda (naplata školarine od studenata, istraživački i analitički projekti, usluge, ostale djelatnosti).

(3) Visokoškolska ustanova posjeduje adekvatnu informatičku opremu koja osigurava kvalitetno izvođenje nastave. Visokoškolska ustanova ima pristup internetu dostupan studentima.

- Da li je opisan i ocijenjen sistem koji osigurava da su studentima i akademskom osoblju informacijske usluge i resursi dostupni?
(Analiza može obraditi indikatore informacijske resurse, usluge, korištenje informacija i usluga, hardver i licencirani softver potreban za postizanje ciljeva učenja na studijskim programima (profesionalni softver, poput inženjerskih, statističkih, simulacijskih softvera i sl., pristup internetu, bilo osiguravanjem kompjutera u biblioteci, bilo bežičnim pristupom na koje se studenti mogu prikopčati vlastitim kompjuterima, sistem online učenja), usklađivanje IT-a s akademskim potrebama, „helpdesk” i obuke, sistemi sigurnosti podataka, obnove, važeće softver licence, održavanje i zamjena/nadogradnja, analiza stanje i funkcionalnost računarske opreme, ankete o stepenu zadovoljstva korisnika.)

(4) Visokoškolska ustanova ima biblioteku opremljenu potrebnim brojem bibliotečkih jedinica u štampanom ili elektronskom obliku i prikladan prostor za normalno korišćenje bibliotekarskih usluga.

- Da li je opisan i ocijenjen kvalitet bibliotečkih resursa? Da li je predstavljen sistem kako ustanova osigurava da su studentima i akademskom osoblju bibliotečke usluge dostupne?
(To može podrazumijevati analizu usklađenosti bibliotečkih resursa studijskim programima, ankete o zadovoljstvu korisnika, analizu literature i časopisa – odnos domaći/strani, aktualnost, starost, autori, stepen informatizacije biblioteke, način i učestalost korištenja resursa, iznos sredstava koja se svake godine troše za nove knjige i časopise, analiza bibliotečkog prostora i radno vrijeme kada je otvorena za studente, nastavnike i saradnike te eventualno za vanjske posjetioce.)

Kriterij 7. Informatični sistemi

(1) Visokoškolska ustanova prikuplja, analizira i koristi informacije relevantne za unapređenje svojih aktivnosti, kako nastavnih i naučno-istraživačkih, tako i poslovno-administrativnih.

(2) Visokoškolska ustanova ima informacione sisteme koji omogućavaju precizne analize prolaznosti studenata za svaki predmet, godinu i studijski program po ispitnim rokovima, omjera nastavnika i studenata i sl. Informatični sistemi se baziraju minimalno na slijedećem:

- Podaci o studentima po studijskom programu, ciklusima, godinama, polnoj i starosnoj strukturi, razdoblju studiranja, postotku diplomiranja, uspjehu i sl.
- Podaci o nastavnom osoblju (objavljenoj publicistici, angažmanu po predmetima, polnoj i starosnoj strukturi, izboru u naučno-nastavna zvanja, i sl).

- Da li je opisan i ocijenjen informacioni sistem za prikupljanje podataka bitnih za unapređenje aktivnosti univerziteta?
- (To može podrazumijevati: platformu, kapacitet i brzinu protoka informacija, server, relevantne podatke koje obrađuje, način unosa organizacionih jedinica i pratećih službi, statističke obrade podataka i razne vrste pretraživanja koje omogućava, kvalitet osoblja koje ga održava i ažurira, sistem pristupa i zaštite.)

Kriterij 8. Presentacija informacija za javnost

(1) Visokoškolska ustanova redovno objavljuje nepristrasne, objektivne i javno provjerljive informacije o svim programima i zvanjima koje nudi, minimalno na web stranici i to na jednom od jezika naroda Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku.

- Da li je naveden formalni akt koji definiše način prikupljanja i objavljivanja informacija na web stranici, tijelo odgovorno za sadržaj stranice, objektivnost, ažurnost i tačnost podataka sadržaja stranice, sankcije za neobjektivno informiranje?
- Da li je naveden web link do datog akta?
- Da li visokoškolska ustanova ima izrađen informacijski paket koji je koristan za buduće studente koji sadržava sve relevantne podatke o studijskim programima, uključujući nastavni plan i nastavni program s brojem ECTS kredita za svaki predmet ili modul?

(2) Visokoškolska ustanova utvrđuje politiku komuniciranja s javnošću i razvija komunikacijsku strategiju kojom definira ciljne grupe (studenti, svršeni studenti, okruženje, vlade i organi vlasti, nevladin sektor, privredni, socijalni sektor), oblike komuniciranja sa svakom od ciljnih grupa, kao i način institucionalnih odnosa s javnošću.

- Da li je opisana i ocijenjena politika komuniciranja s javnošću, predstavnicima tržišta rada, socijalnim partnerima i zajednicom?
(To može podrazumijevati: organiziran način odnosa s javnošću kroz službu ili zaposlenika, organizacije konferencija za štampu na kojima prezentira informacije od značaja za javnost, prikupljanje i analizu informacije koje o njoj objavljuju mediji, analizu podataka o razvoju karijera svojih bivših studenata, održavanje pozitivnih odnosa s bivšim studentima, podataka za alumni.)

(3) Visokoškolska ustanova svake godine prije upisa studenata osigurava štampanje vodiča za buduće studente.

- Da li je naveden web link do aktuelnog Vodiča za buduće studente, koji bi trebao sadržavati objektivne informacije koje bi pomogle budućim studentima pri izboru studija?
 - Naziv studijskih programa i opis kvalifikacija za svaki studijski program za koje vrši upis,
 - Pristupnu politiku (jasne i transparentne uslove upisa, potrebno prethodno obrazovanje, podatke o sadržaju kvalifikacijskog ili prijemnog ispita, riješene primjere zadataka iz prethodnih godina i literaturu iz koje se kandidat za upis mogu spremati, način vrednovanja rezultata i sl.),
 - Broj studenata koji se prima na svaki od studijskih programa,
 - Informacije o finansijskim obavezama studenata iskazane jasno i transparentno.
- Da li su navedeni drugi štampani materijali, plakati, brošure i sl. kojima se pozivaju mladi da studiraju?

Kriterij 9. Međunarodna saradnja

(1) Visokoškolska ustanova ima razvijene oblike međunarodne saradnje kroz evropske (međunarodne) projekte, bilateralne ugovore, zajedničke programe i sl.

- Da li je opisana i ocijenjena međunarodnu saradnja?
(To može podrazumijevati analizu međunarodne aktivnosti su u skladu sa misijom, vizijom i prioritetima visokoškolske ustanove, analizu članstva u evropskim i međunarodnim udruženjima koja okuplja visokoškolske ustanove („EUA“, „EURASHE“, „Dunavska rektorska konferencija“ i sl.), zaključene sporazume o saradnji s drugim visokoškolskim ustanovama, zajedničke programe, zajedničko korištenje resursa, sudjelovanje u „Tempus“, „FP“ i drugim evropskim projektima, analizu, duže i kraće boravke nastavnika i studenata u inostranstvu, organiziranje međunarodnih konferencija u BiH, sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i ostale oblike suradnje).

(2) Visokoškolska ustanova potiče i osigurava međunarodnu mobilnost studenata i nastavnika, prateći primjenu stečenih iskustava u svojim aktivnostima.

- Da li su opisani i analizirani oblici institucijske podrške međunarodne mobilnosti studenata i nastavnika?
- (To može podrazumijevati međunarodne gostujuće predavače, razmjene studenata (npr. kroz „ERASMUS“ program, studijski posjeti i sl.), te posebno mogućnost da studenti jedan dio svog studija provedu u inostranstvu, boravke stranih studenata na visokoškolskoj ustanovi i sl.)

(3) Visokoškolska ustanova ima procedure i osigurava resurse za podršku međunarodnim aktivnostima.

- Da li su opisane i analizirane procedure i resursi za podršku međunarodnim aktivnostima?
(To može podrazumijevati organiziranu službu za međunarodnu saradnju, nagradu za objavljeni rad u inostranstvu, stimulaciju gostovanja nastavnika na inostranim univerzitetima, stimulacija za međunarodne aktivnosti studenata i sl., organiziranje međunarodne ljetne škole ili omogućavanje svojim studentima pohađanje takvih škola u inostranstvu, izvjestaj o radu službe za međunarodnu saradnju, promociju međunarodne saradnje među akademskim osobljem i studentima.)

3.2. Donošenje odluke o ispunjenosti kriterija

Prema dokumentima Agencije za razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini ispunjenost svakog od navedenih kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova ocjenjuje se opisno i to sljedećim ocjenama:

- **Potpuno ispunjen** (u okviru objektivnih okolnosti dostignut maksimum, može poslužiti kao primjer drugim institucijama kako se ispunjava kriterij);
- **Znatno ispunjen** (nije još dostignut maksimum, ali je napravljen značajan pomak od prosječnosti, potrebno načiniti još neke manje pomake kako bi se postigla potpuna ispunjenost);
- **Djelimično ispunjen** (počelo se sa ispunjavanjem kriterija, ali institucija još uvijek ima puno koraka za načiniti da se ispuni kriterij);
- **Nije ispunjen** (institucija nije postigla ni minimum u ispunjenju kriterija, potrebni ozbiljni naponi da bi se kriterij smatrao ispunjenim).

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja i obavljene posjete instituciji, Komisija može dati pozitivno mišljenje za akreditaciju visokoškolske ustanove samo u slučaju kada su svi kriteriji ocijenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni.

Komisija je konsenzusom donijela odluku da se donese ocjena o ispunjenosti samo za devet osnovnih kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova. Podkriteriji, navedeni u prethodnom dijelu teksta su vrlo korisno poslužili za sveobuhvatniju analizu i preciznije donošenje odluke o ispunjenosti svakog od devet osnovnih kriterija pojedinačno.

4. RAD KOMISIJE

4.1. Sastav Komisije

Komisija stručnjaka je imenovana Rješenjem Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta pod brojem 05-33-1-199-3/14 od 18.03.2014. godine, u sastavu:

- Sead Pašić, predstavnik akademske zajednice u BiH, predsjednik
- Husein Keran, predstavnik akademske zajednice u BiH, član
- Fethi Silajdžić, predstavnik privrede i prakse, član
- Aleksandar Božić, Srbija, međunarodni stručnjak, član
- Ema Obralić, student i sekretar komisije.

4.2. Kratak pregled rada Komisije

Postupak eksterne evaluacije Internacionalnog univerziteta u Sarajevu je vođen na način kako je definisano dokumentima Agencije za razvoj visokog obrazovanja Bosne i Hercegovine, to jest Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini i drugim dokumentima, te u skladu sa Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova u Sarejevskom kantonu.

Kontakt osoba ispred Agencije za visoko obrazovanje je bila gospođa Marina Cicović, koja je sekretaru Komisije Emi Obralić dostavila Samoevaluacijski izvještaj IUS-a u elektronskom obliku, a isti je sekretar komisije odmah prosljedila ostalim članovima imenovane Komisije na uvid i analizu.

Nakon iščitavanja Samoevaluacionog izvještaja i njegove detaljne analize, svaki od članova Komisije je imao obavezu da svoje komentare, pitanja i sugestije dostavi sekretaru, odnosno predsjedniku Komisije na uvid i dalje usaglašavanje. Nakon što su članovi Komisije, u internoj komunikaciji elektronskim putem, usaglasili neka otvorena pitanja i nejasnoće, predsjednik Komisije je sačinio listu pitanja, spisak nedostajućih dokumenata i uz ostale komentare dostavio ih na uvid kontakt osobi za posjetu prof. dr. Muhamedu Hadžiabdiću, prorektoru za akademska i studentska pitanja na IUS. Iako su ova pitanja i komentari dostavljeni relativno kasno, svega nekoliko dana prije posjete Komisije, ovo se pokazalo kao vrlo korisno i u znatnom mjeri je olakšalo rad Komisije prilikom same posjete.

Tokom čitavog procesa eksterne evaluacije Internacionalnog univerziteta u Sarajevu, od formiranja Komisije do pisanja Finalnog izvještaja, Komisija je imala vrlo dobru saradnju sa Agencijom za razvoj visokog obrazovanja Bosne i Hercegovine, kao i sa Internacionalnim univerzitetom. Međutim, ovo se ne bi moglo reći i za saradnju sa odgovornim osobama iz Ministarstva nauke, kulture i obrazovanja Kantona Sarajevo. Od samog početka komunikacija je bila otežana, što je na izvjestan način doprinijelo usporavanju kompletnog procesa eksterne evaluacije. Predstavnici Ministarstva se nisu pojavili na Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu niti tokom posjete Komisije, iako je to bilo predviđeno Planom i programom posjete. S obzirom na nadležnost Ministarstva i na značaj samog procesa

institucionalne evaluacije visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini, smatramo da je ovakav odnos neprimjeren.

Plan i program posjete Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu je napravio sekretar Komisije i poslao ga na usaglašavanje predsjedniku Komisije. Nakon što je predsjednik pogledao i usaglasio se, Plan i program posjete je proslijeđen kontakt osobama Agenciji za razvoj visokog obrazovanja (Marina Cicović) i kontakt osobi na IUS (Enes Dedić). Kako je to planom i programom predviđeno, posjeta IUS-u je trajala dva radna dana. Kao optimalni termin koji je odgovarao svim akterima u procesu eksterne evaluacije IUS određeni su ponedjeljak i utorak, 23. i 24. juna 2014. godine.

Nakon sumiranja rezultata posjete Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu, prvu radnu verziju Finalnog izvještaja sačinilo je sekretar Komisije i dostavio je predsjedniku Komisije na uvid. Uslijedio je proces izmjena i dopuna na radnom materijalu, te je formiran prijedlog Finalnog izvještaja, koji je ponuđen ostalim članovima Komisije. Nakon usaglašavanja svih spornih pitanja, Komisija je jednoglasno potpisala Finalni izvještaj.

4.3. Samoevaluacioni izvještaj

Internationalni univerzitet u Sarajevu je svoj samoevaluacijski izvještaj pripremio za školsku 2012/2013 godinu. IUS-a ima formiran Tim za kvalitet na čijem je čelu bio QA Office Menger Enes Dedić. Zadatak tima je bio planirati, pripremiti i izvršiti proces samoevaluacije na IUS-u, te na osnovu toga pripremiti izvještaj o izvršenoj samoevaluaciji koji je 06.12.2013. godine usvojen od strane Senara (br. Odluke IUS SENAT – 11-3153/13). Osnova za strukturiranje samoevaluacijskog izvještaja bio je dokument Odluka o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, u kojemu je u Pravilniku 2. definisan minimalni sadržaj samoevaluacijskog izvještaja. Komisija je utvrdila da se Tim za samoevaluaciju IUS-a u potpunosti držao poglavlja koje je trebalo da se obradi, međutim suštinski je nedostajao određeni broj podataka i informacija.

Samoevaluacijski izvještaj IUS-a jasno predstavlja najvažnije procese rada na Univerzitetu, prezentira sve najvažnije informacije i dokumente, te u samom zaključku daje prijedloge i aktivnosti koje bi trebalo poduzeti s ciljem poboljšanja rada.

Uzimajući u obzir da je samoevaluacijski izvještaj rađen za školsku 2012/2013, a akreditacija se odvijala 2014. godine komisija je u samom procesu pripreme i posjete na uvid tražila dodatnu dokumentaciju.

Generalni zaključak članova Komisije jeste da pregledani dokumenti prilikom same posjete i informacije koje su članovi dobili, da se svi dokumenti i informacije uzmu kao ključne pri daljoj akreditaciji u pisanju samog izvještaja.

4.4. Posjeta Komisije IUS

Kako je to planom i programom posjete i bilo predviđeno, posjeta Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu je trajala ukupno dva radna dana. Raspored aktivnosti tokom posjete prezentiran je u narednim tabelama.

Tabela 1. Raspored aktivnosti tokom posjete Komisije za eksternu evaluaciju

Ponedjeljak, 23.06.2014. godine		
Vrijeme	Akteri	Teme
09:00 - 09:45	Tim za eksternu evaluaciju u Sarajevo	Sastanak tima, razmjena informacija i dogovor o detaljima provođenja programa evaluacije IUS
09:45 - 11:00	Tim za eksternu evaluaciju, predstavnici HEA i Kantona Sarajevo	Sastanak tima sa predstavnikom HEA da bi se razmotrio pristup posjeti, usaglasio program, utvrdila ključna područja vezana za posjetu i usaglasilo šta se od tima za evaluaciju očekuje tokom posjete.
11:30 - 12:30	Sastanak sa menadžmentom visokoškolske ustanove (rektor, dekani, generalni sekretar)	Sažeto upoznavanje sa Univerzitetom IUS, kratka prezentacija Rektora i pitanja Komisije. Razgovor o samoprocjeni, strategiji, organizaciji i menadžmentu, kao ključnim elementima institucionalnog razvoja IUS. Razgovor o nastavnom procesu, naučnim istraživanjima i finansijskim aspektima.
12:30 13:30	Radni ručak tima za eksternu evaluaciju	
13:30 - 14:30	Sastanak sa timom za samoevaluaciju	Kako je organizovan sistem upravljanja kvalitetom na IUS-u? Kako je imenovao tim i proces izrade SER-a, uključenost studenata, zainteresovanih strana itd.
14:30 - 16:00	Sastanak sa akademskim osobljem	Razgovor o nastavnom procesu, mogućnostima razvoja cjeloživotnog učenja, mogućnostima promocije, najvećim dijelom u svrhu razvoja kapaciteta za uspostavljanje promjena
16:00 16:30	Kafe pauza	
16:30 - 17:30	Sastanak sa predstavnicima studenata prve i druge godine	Razgovor o nastavnom procesu, učešću studenata u univerzitetskim aktivnostima, mogućnostima za razvoj karijere, uticaju na samoevaluacioni izvještaj o trenutnim i budućim ključnim elementima vezanim za interes studenata u pogledu razvoja kapaciteta potrebnih za uspostavljanje promjena za podizanje kvaliteta na svim nivoima.
17:30 - 18:30	Sastanak sa predstavnicima studenata treće i četvrte godine	Razgovor o nastavnom procesu, učešću studenata u univerzitetskim aktivnostima, mogućnostima za razvoj karijere, uticaju na samoevaluacioni izvještaj o trenutnim i budućim ključnim elementima vezanim za interes studenata u pogledu razvoja kapaciteta potrebnih za uspostavljanje promjena za podizanje kvaliteta na svim nivoima.

Tabela 1. Raspored aktivnosti tokom posjete Komisije za eksternu evaluaciju

Utorak, 24.06. 2014		
09:00 - 10:30	Sastanak sa administracijom(pravni i finasijski sektor), studentskom službom i internacionalnim uredom	
10:30 - 12:00	Obilazak fakulteta i akademskih jedinica. Neformalni sastanci sa sa rektorom, dekanima, nastavnim osobljem, studentima.	Razgovor o planu (izgledu/rasporedu) kampusa i ključnim elementima institucionalnog razvoja uglavnom u svrhu razvoja kapaciteta za uspostavljanje kvalitetnih promjena Razgovor o nastavnim i naučno-istraživačkim aktivnostima, te uticaju na samoevaluacioni izvještaj o sadašnjim i budućim ključnim elementima institucionalnog razvoja, naročito u pogledu razvoja kapaciteta za promjene u nastavnim i istraživačkim aktivnostima. Pregled dokumentacije o studijskim programima i zapisnicima sa sjednica Senata. Dodatno: a) tema saradnja sa privredom, b) specifična saradnja sa stranim univerzitetima.
12:00 13:00	Radni ručak Komisije za evaluaciju	
13:00 - 14:00	Razgovor sa predstavnicima alumnia i predstavnicima tržišta rada sa kojima je univerzitet povezan	
14:00 - 15:00	Tim za eksternu evaluaciju samostalno i kontakt osoba s IUS	Eventualno se razgovara o potrebnoj dodatnoj dokumenaciji u koju članovi tima žele da imaju uvid i sastanak sa nekom radnom grupom sa kojom nije imali dovoljno vremena za razgovor i ukoliko članovi komisije smatraju da imaju još neka pitanja za njih.
15:00 - 16:00	Tim za eksternu evaluaciju, bibliotekari, IT i administrativno-tehničko osoblje	Razgovor o organizaciji i odgovornostima bibliotečkih kapaciteta i IT aktivnosti, uglavnom u svrhu razvoja kapaciteta i kvalitetnih promjena. Pitanja Komsije
16:00 - 17:00	Tim za eksternu evaluaciju odvojeno	Pregled aktivnosti drugog dana posjete i izvedbe tima u vezi provođenja programskih aktivnosti, utisci i finalizacija vremenskog okvira i aktivnosti za izradu oralnog izvještaja
17:00 - 18:00	Izvještaj: Tim za eksternu evaluaciju s IUS osobljem	Izvještavanje IUS prisutnog osoblja (Rektor, dekani, nastavnici, tehničko i administrativno osoblje, studenti i drugi, sve grupe sa kojima se razgovaralo predhodnih dana) o glavnim nalazima i temama koje su relevantne za davanje preporuka

5. ISPUNJENOST KRITERIJA ZA AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKIH INSTITUCIJA U BIH

5.1. Kriterij 1. – Razvoj i strategija visokoškolske ustanove

Utvrđeno stanje

Internacionalni univerzitet u Sarajevu ima jasno definisanu i javno objavljenu misiju i viziju (). Isto tako, IUS ima definisanu Strategiju razvoja za period 2011-2016. godine. Odluka o procedurama usvajanja, razvoja i implementacije IUS startegije je usvojena 2011. godine, odluka br: IUS-008-33/2011. Strategija razvoja IUS nije bila priložena samoevaluacionom izvještaju, međutim, prilikom posjete Univerziteta, Komisija je dobila na uvid strategiju IUS-a za period od 2011 do 2016. godine. Unutar strategije su vrlo jasno navedeni strateški ciljevi, aktivnosti koje se moraju pokrenuti kako bi se isti realizovali, te sami rokovi njihovog ispunjenja. Praćenje i procjena implementacije IUS strategije se vrši od strane implemtiranog tijela za strateški menadžment koji se sastoji od strateškog menadžent tima (rektor, prorektor, dekani fakulteta i generalni sekretar) i nositelja definisanih aktivnosti. Tokom sastanka sa menadžmentom visokoškolske ustanove uočeno je da svi prisutni su veoma dobro upućeni o izradi, sadržaju i realizaciji same strategije IUS-a.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja i informacija koje su prezentirane tokom posjete, Komisija je konstatovala da Internacionalni univerzitet u Sarajevu ZNATNO ISPUNJAVA Kriterij 1 – Razvoj i strategija visokoškolske ustanove.

Preporuka

Strategiju razvoja IUS, kao i sve druge dokumente u kojima su definisane osnove strateškog planiranja neophodno je učiniti dostupnim za javnost putem web linka.

Prilikom izrade Strategije razvoja IUS za naredni period, pored iskustava stečenih kroz implentaciju postojeće strategije, potrebno je u znatno većoj mjeri uključiti i sve relevantne vanjske aktere.

Pored generalnih strateških ciljeva, u okviru strategije bi bilo poželjno definisati i strateške ciljeve koji bi imali kraći rok izvšenja, kako ukupni razvoj univerziteta ne bi zavisio od eventualnih promjena menadžmenta.

5.2. Kriterij 2. – Upravljanje, unutrašnje osiguranje kvaliteta i kultura kvaliteta

Utvrđeno stanje

Internacionalni univerzitet u Sarajevu je u potpunosti integrisana visokoškolska institucija, koja u svom sastavu ima tri fakulteta. U samoevaluacijskom izvještaju je opisana osnovna organizacijska i upravljačka struktura (prilog dokumenata slika 8.). Univerzitetom upravlja rektor, koji za svoj rad odgovara Upravnom odboru. Rektor u radu pomažu prorektori i

dekani fakulteta. Za sva akademska pitanja nadležan je Senat Univerziteta. Na web stranici je dostupan link iz kojeg se mogu vidjeti koje su osobe na rukovodećim pozicijama i sl. ().

IUS je razvio interni sistem kulture kvaliteta koji osigurava kontinuirani napredak u svim domenima rada Univerziteta. Ured za osiguranje kvaliteta je uspostavljen odlukom o osnivanju ureda za osiguranje kvaliteta br: IUS- UO 08-32/2011. Usvajanjem Pravilnika o osiguranju kvaliteta na IUS-u, br: IUS-SENAT 11-819/2011, definisan je sveobuhvatni sistem interne kontrole kvaliteta u Univerzitetu. Na IUS-u tijela za osiguranje kvalitete su sastavljena od Ureda za osiguranje kvaliteta na univerzitetskom nivou i Timova za osiguranje kvaliteta koji su uspostavljeni na svakom fakultetu, a u oba tijela su imenovani i predstavnici studenata (FENS, FASS, FBA). Ured za osiguranje kvaliteta promoviše kulturu kvaliteta kroz neformalne diskusije sa osobljem i studentima, ali i kroz sastanke i razne radionice. Sistem osiguranja kvaliteta u administrativnom dijelu posla na Univerzitetu je uređen certificiranim ISO 9001:2008 sistemom kvaliteta.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja i informacija koje su prezentirane tokom posjete, Komisija je konstatovala da Internacionalni univerzitet u Sarajevu ZNATNO ISPUNJAVA Kriterij 2 – Upravljanje, unutrašnje osiguranje kvaliteta i kultura kvaliteta.

Preporuka

Upravni odbor Univerziteta je predominantno sastavljan od članova koje je imenovao osnivač. S obzirom na vrstu i strukturu Univerziteta, ovo je očekivano. Međutim, smatramo da bi povećanje broja članova Upravnog odbora imenovanih iz reda nastavnika i saradnika Univerziteta moglo značajno da unaprijedi rad i budući razvoj Univerziteta.

S obzirom na implementirani sistem za osiguranje kvaliteta, služba za osiguranje kvalitete bi trebala postojati kao neovisno tijelo i biti u službi samog rektora.

5.3. Kriterij 3. – Procedure za osiguranje kvaliteta studijskih programa

Utvrđeno stanje

U okviru tri organizacijske jedinice na Univerzitetu: Fakultet prirodnih i tehničkih nauka (FENS), Fakultet menadžmenta i javne uprave (FBA) i Fakultet umjetnosti i društvenih nauka (FASS) aktivno je ukupno 16 studijskih programa. Prilikom same posjete i uvida u dokumentaciju uočeno je da svi studijski programi koji su navedeni u samoevaluacionom izvještaju nisu trenutno aktivni. Ovo se posebno odnosi na studijske programe drugog i trećeg ciklusa. Također, uočeno je da su vršena preimenovanja određenih studijskih programa tako da je neophodno da se u ovom dijelu navede i zvanična odluka o preimenovanju.

Internationalni univerzitet u Sarajevu ima razvijene procedure koje posebno definišu naziv i ciljeve studijskog programa, ishode učenja izražene za ukupnu kvalifikaciju i za svaki predmet; uslove za upis u studijski program; vrstu studija i način realizacije nastave; bodovnu

vrijednost svakog predmeta iskazanu shodno sa ECTS bodovima; metode ocjenjivanja za svaki predmet te relevantnost kvalifikacija osoblja i resursa.

Visokoškolska ustanova vrši periodično revidiranje studijskih programa. Nakon što revidirani studijski programi dobiju pozitivno mišljenje od strane Ureda za osiguranje kvaliteta i Komisije, usvajaju ih nadležna Vijeća fakulteta, a nakon toga u konačnici usvaja Senat. Prilikom izrade odnosno i same revizije studijskih programa cilj je da se u što je moguće većoj mjeri usklade sa međunarodno prihvaćenim standardima.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja i informacija do kojih je Komisija došla tokom posjete, konstatovano je da Internacionalni univerzitet u Sarajevu ZNATNO ISPUNJAVA Kriterij 3 – Procedure za osiguranje kvaliteta studijskih programa.

Preporuka

Informacije vezane za studijske programe su dostupne na web stranici Univerziteta, ali samo za one koji imaju šifre za pristup. U cilju povećanja transparentnosti studijskih programa visokoškolska ustanova bi trebala sve informacije o studijskim programima učiniti dostupnima svim zainteresiranim.

5.4. Kriterij 4. – Procedure za ocjenjivanje studenata

Utvrđeno stanje

Internationalni univerzitet u Sarajevu ima i provodi procedure koje osiguravaju fer i transparentno ocjenjivanje studenata. Ocjenjivanje studenata na IUS-u regulisano je Pravilnikom o postupku vrednovanja znanja studenata na IUS-u br: IUS-SENAT 11-823/11. Rasporedi ispita su navedeni na web stranici, tako da studenti mogu planirati i prijavljivati iste. Prilikom razgovora sa studentima potvrđeno je kako studenti imaju izuzetnu saradnju sa akademskim i administrativnim osobljem te da dobiju sve potrebne informacije o predmetima i načinu ocjenjivanja. Skoro da nisu zabilježeni slučajevi da se studenti žale na nekog nastavnika, metod rada, način provjere znanja, odnosno postignutu ocjenu.

Visokoškolska ustanova kontinuirano prikuplja podatke i analizira uspjeh svojih studenata na nivou svakog studijskog programa i visokoškolske ustanove ukupno (IUS-SENAT 11-133/13), te poduzima aktivnosti na unapređenju uspjeha studenata.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja, predloženih dokumenata i razgovora, prije svega sa studentima, Komisija je konstatovala da Internationalni univerzitet u Sarajevu U POTPUNOSTI ISPUNJAVA Kriterij 4 – Procedure za ocjenjivanje studenata.

Preporuka

S obzirom na relativno zgusnut raspored termina za polaganje ispita, bilo bi poželjno racionalnije sagledati sve studijske programe, prilagoditi kalendar polaganja ispita i osigurati studentima dovoljno vremena između dva ispita.

5.5. Kriterij 5. – Ljudski resursi

Utvrđeno stanje

Internacionalni univerzitet u Sarajevu je ozbiljna visokoškolska ustanova koja zapošljava ukupno 199 zaposlenika. S obzirom na broj studenata i trenutni broj studijskih programa može se konstatovati da IUS ima dovoljan broj nastavnika i saradnika za redovno odvijanje nastavnog procesa. Na svakom studijskom programu je zaposlen dovoljan broj nastavnog osoblja u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom, kako bi se osigurali kvalitet i kontinuitet nastavnog procesa. Odnos vlastitog i gostujućeg nastavnog kadra je veoma povoljan, a opšti utisak koji se mogao steći nakon posjete je da IUS zapošljava relativno mlad i veoma ambiciozan nastavni kadar.

IUS ima razvijenu politiku usavršavanja nastavnog osoblja, kojom su omogućeni kvalitetni uslovi za napredovanje akademskog osoblja u viša akademska zvanja. Visokoškolska ustanova čak i finansijski podstiče svoj kadar kako bi mogao napredovati u svom profesionalnom usvršavanju. Izbor i napredovanje nastavnog osoblja u IUS-u su definisani prema Zakonu o visokom obrazovanju, Statutom i Pravilnikom o naučno-istraživačkoj /umjetničko-instarživačkoj djelatnosti i akademskim zvanjima.

Evaluacija nastavnog osoblja na IUS se provodi redovno i to na veoma kvalitetan način. Kriteriji za evaluaciju obuhvataju sve segmente rada nastavnika i saradnika, a rezultati su konkretni i vidljivi. Veoma pozitivan i pohvalan je odnos koji imaju studenti sa akademskim i administrativnim osobljem.

Visokoškolska ustanova prezentira publikacije vlastitog nastavnog osoblja realizirane u posljednjoj akademskoj godini. Na web stranici Univerziteta postoje navedeni naučni radovi, umjetničke publikacije akadeskog osoblja ([http://www.unizet.ba/izdavaštvo/izdavaštvo.asp](#)). U registru publikacija su navedene sve mjerodavne publikacije (IUS-SENAT br.11-816/2011).

IUS zapošljava dovoljan broj administrativnog i pomoćnog osoblja kako bi se osigurale sve redovne funkcije Univerziteta. U cilju stalnog poboljšanja administracije Senat IUS-a je usvojio Pravilnik o postupku evaluacije neakademskog osoblja na osnovu kojeg se vrši procjena učinka administrativnog osoblja u ključnim područjima.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja, uvida u dokumentaciju i razgovora sa nastavnicima, saradnicima, administrativnim osobljem i studentima tokom posjete, Komisija je konstatovala da Internacionalni univerzitet u Sarajevu ZNATNO ISPUNJAVA Kriterij 5 – Ljudski resursi.

Preporuka

Visokoškolska ustanova bi trebala napraviti jedinstvenu bazu podataka kako bi se lakše mogao pratiti pregled godišnje publicistike vlastitog nastavnog osoblja. Pored dobrih uslova za napredovanje nastavnog osoblja, potrebno je osigurati uslove za odgovarajuće vidove obuke i usavršavanje administrativnog osoblja.

5.6. Kriterij 6. – Kvalitet fizičkih resursa

Utvrđeno stanje

Internacionalni univerzitet u Sarajevu je smješten u kampusu, koji je relativno nov, izgrađen prije nekoliko godina. Kampus je moderno koncipiran, a projektovan je za 5.000 studenata. Činjenica da IUS trenutno ima oko 3.000 upisanih studenata implicira da je kapacitet prostora zadovoljavajući za trenutni rad. Amfiteatri, učionice, laboratorije, kabineti za nastavnike i administraciju u potpunosti zadovoljavaju najviše standarde obrazovanja. Unutar kampusa se nalaze i studentski dom, menza za studente i nastavnike, različiti sportski objekti. Kampus je ograđen, a pristup je moguć nastavnicima i studentima samo uz pomoć elektronske kartice.

Iako su u dosadašnju izgradnju uložena velika sredstva, IUS ima ozbiljne planove za ulaganja značajnih sredstava u izgradnju novih objekata i poboljšanje postojećih fizičkih resursa. U narednom periodu se planira izgradnja još jedne zgrade Univerziteta, kao i hotela za gostujuće profesore.

Visokoškolska ustanova posjeduje vrlo solidnu informatičku opremu i pristup internetu dostupan studentima. Studenti rade na licenciranim softverima, a broj računara je na zadovoljavajućem nivou. Oprema koja se koristi je vrlo kvalitetna, posebno za informacione tehnologije i studijske programe vezane za FASS.

Tokom posjete članovi komisije su obišli prostorije fakulteta i na licu mjesta se uvjerali u postojanje adekvatnih učioničkih, laboratorijskih i bibliotečnih prostorija. Laboratorijska oprema za određene studijske programe, kao što su Genetika i bioinženjering, Elektrotehnika i drugi bi se svakako mogla unaprijediti nabavkom nove opreme.

Akademsko, administrativno osoblje i studenti imaju konstantnu konekciju na internet, tako da su u prilici da u svakom momentu imaju izvor neophodnih informacija.

IUS ima vlastitu biblioteku, ali zatečene bibliotečke prostorije nisu adekvatnog kapaciteta za navedeni broj studenta. Međutim, u vrlo skorom periodu biblioteka će preseliti u nove prostore, na čijoj se izgradnji već radi. Novi prostor će značajno poboljšati rad biblioteke, ali je isto tako potrebno raditi i na povećanju samog bibliotečkog fonda.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja i informacija koje su prezentirane tokom posjete, Komisija je konstatovala da Internacionalni univerzitet u Sarajevu ZNATNO ISPUNJAVA Kriterij 6 – Kvalitet fizičkih resursa.

Preporuka

Kako bi se poboljšao praktičan rad studenata i omogućio kvalitetniji naučnoistraživački rad nastavnika potrebno je unaprijediti laboratorijsku opremu i nabaviti uređaje shodno implementiranim studijskim programima.

Neophodno je poboljšati trenutni kvalitet bibliotečkih resursa.

5.7. Kriterij 7. – Informacioni sistem

Utvrđeno stanje

Internacionani univerzitet u Sarajevu ima uspostavljen funkcionalni informacioni sistem koji omogućava sve sfere praćenja koji trenutno postoje na Univerzitetu. Ova visokoškolska ustanova prikuplja, analizira i koristi informacije relevantne za unapređenje svojih aktivnosti. U svakom trenutku su dostupni podaci o studentima, studijskim programima, nastavnom osoblju. Svi prikupljeni podaci kroz godine rada se koriste i primjenjuju u raznim analizama kao što su prolaznost studenata, analiza kadrovskih potreba na fakultetima, analiza iskorištenosti prostora itd.

U okviru Studentskog informacionog sistema akademskom osoblju se dodjeljuju korisničke šifre na osnovu kojih im se dodjeljuju predmeti koje predaju. Na osnovu istog korisničkog računa profesori unose završne ocjene, dobivaju službene liste predmeta i primaju završni izvještaj predmeta. Kroz Studentski informacioni sistem mogu se dobiti uvjerenja o položenim ispitima, izvještaji o ID karticama studenata, i druge informacije, kao što je na primjer uspjeh u školi engleskog jezika i slično.

Prije približno godinu dana IUS je kupio novi, znatno napredniji Studentski informacioni sistem UNIPA, koji će omogućiti prikupljanje znatno većeg broja informacija, pravljenje većih baza podataka i veći broj različitih analiza. Novi informacioni sistem je instaliran i postepeno se uvodi. To je složen proces koji podrazumijeva migraciju postojećih podataka, usvananje novih procedura i slično. Trenutno su u upotrebi i stari i novi informacioni sistem, što povremeno može da dovede do manjih grešaka ili nesporazuma.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja i upoznavanja sa radom informacionih sistema tokom posjete, Komisija je konstatovala da Internacionalni univerzitet u Sarajevu ZNATNO ISPUNJAVA Kriterij 7 – Informacioni sistem.

Preporuka

Obzirom da su na visokoškolskoj ustanovi trenutno u upotrebi dva informaciona sistema neophodno je ubrzati punu implementaciju novog, naprednijeg informacionog sistema.

5.8. Kriterij 8. – Presentacija informacija za javnost

Utvrđeno stanje

Univerzitet ima utvrđenu politiku komuniciranja s javnošću, kojom su definirane sve ciljne grupe: studenti, svršeni studenti, poslodavci, organi vlasti, nevladin sektor.

IUS ima uspostavljenu službu za odnose sa javnošću, a načela i kanali komunikacije su rekulisani Strategijom komunikacije IUS-a (IUS-SENAT br:11-1062/11) i Poslovníkom za odnose sa javnošću i informisanje (IUS-SENAT br:11-1061/11-1).

Na web stranici Univerziteta (www.unsa.ba) objavljene su svi osnovni normativni akti. Visokoškolska ustanova ima informaciони paket koji je izrađen na bosanskom, engleskom i turskom jeziku. Uzimajući u obzir da IUS ima odjeljenje za PR samim tim je regulisan najveći dio pitanja iz oblasti informisanja javnosti.

Pored informacija sa interneta, novim studentima su dostupni i printani reklamni materijali u vidu brošura, sa svim potrebnim informacijama o Univerzitetu i studijskim programima koje IUS nudi.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja i informacija koje su prezentirane tokom posjete, Komisija je konstatovala da Internacionalni univerzitet u Sarajevu U POTPUNOSTI ISPUNJAVA Kriterij 8 – Presentacija informacija za javnost.

Preporuka

Potencijalnim studentima omogućiti pristup detaljnim informacijama o svim studijskim programima, koje bi uključivale i sadržaj kurseva, metode izvođenja nastave, način ocjenjivanja i slično.

5.9. Kriterij 9. – Međunarodna saradnja

Utvrđeno stanje

Skoro svi univerziteti u državi i regionu u svojim strateškim dokumentima promovišu značaj međunarodne dimenzije studiranja. Međutim, iz mnogo razloga, ovo nije moguće tako jednostavno i realizirati. Internacionalni univerzitet u Sarajevu je upravo međunarodnu dimenziju studiranja stavio u prvi plan. Internacionalni duh studiranja na IUS-u se osjeti na svakom mjestu. Svi studijski programi se izvode na engleskom jeziku, koji je ujedno i službeni jezik komunikacije. Pored domaćih nastavnika i saradnika, nastavu na IUS izvodi i veliki broj nastavnika iz inostranstva, najviše iz Turske, ali i iz drugih zemalja. Isto tako, pored domaćih studenata, IUS upisuje i veliki broj studenata iz inostranstva. I ovdje trenutno prednjače studenti koji dolaze iz Turske, ali ima značajan broj studenata iz drugih zemalja. Menadžment IUS ulaže značajne napore da privuče što je moguće veći broj studenata iz svih zemalja regiona, ali i znatno šire, te da i na taj način u potpunosti opravda naziv Internacionalni univerzitet u Sarajevu.

Pored toga, IUS ima impozantan broj potpisanih sporazuma o saradnji (samoevaluacijski izvještaj prilog: Tabela 11, 12, 13, 14 i 15.), mada nisu jasno precizirani oblici i vidovi saradnje sa svim ovim univerzitetima.

U cilju sticanja novog radnog iskustava praksa menadžemnta Univerziteta je da podstiče i odobrava svom akademskom osoblju boravak i na drugim visokoškolskim institucijama, učestvovanje na međunarodnim kongresima i publikovanje radova u prestižnim svjetskim časopisima.

Visokoškolska ustanova postiže međunarodnu razmjenu studenata. Prilikom odlaska studenta na razmjenu šalju se silabusi predmeta na Univerzitet, odnosno studijski program, koji će taj student slušati, kako bi se mogla napraviti ekvivalencija. Ukoliko je potrebno vrši se i transfer ECTS bodiva i to na osnovu Pravilnika o priznavanju položenih predmeta i ekvivalenciji na IUS-u.

IUS je od 2013. godine aktivan učesnik u Mevlana programu razmjene studenata, a dalje aktivnosti na intenziviranju razmjene studenata će se razvijati kroz ERASMUS program.

Sve aktivnosti međunarodne razmjene nastavnika i studenata, kao i druge aktivnosti iz programa međunarodne saradnje se odvijaju preko ureda za međunarodnu saradnju IUS.

Zaključak

Na osnovu analize samoevaluacionog izvještaja i informacija koje su prezentirane tokom posjete, Komisija je konstatovala da Internacionalni univerzitet u Sarajevu ZNATNO ISPUNJAVA Kriterij 9 – Međunarodna saradnja.

Preporuka

Povećati aktivnost na međunarodnoj saradnji u smislu povećanja učešća na međunarodnim projektima kao što su bili Tempus, FP ili projektima iz programa Horizon 2020, IPA programa ili sličnim međunarodnim projektima.

6. MIŠLJENJE O ISHODU AKREDITACIJE

Prilikom same posjete i odmah nakon, članovi Komisije su diskutovani o zatečenom stanju i argumentirali usklađenost IUS-a sa Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini. Komisija je postigla potpuni konsenzus u svakom kriterijumu.

Nakon posjete sekterar i predsjednik Komisije su pripremili prijedlog finalnog izvještaja, koji je dostavljen svim članovima Komisije na dalju raspravu i diskusiju. Finalni izvještaj je baziran na samoevaluacijskom izvještaju i dokumentima i informacijama koje su date na licu mjesta, tokom posjete IUS.

Nakon uvida u kompletnu dostavljenu dokumentaciju, posjete visokoškolskoj ustanovi i analiza svih dokumenata, procedura i načina funkcionisanja visokoškolske ustanove, te provođenja postupka ocjenjivanja, utvrđe je nivo ispunjenosti zahtjeva standarda i kriterijuma koji je prikazan u tabeli:

Kriterij za akreditaciju visokoškolskih institucija u Bosni i Hercegovini	STAV Komisije
Kriterij 1. Razvoj i strategija visokoškolske ustanove	Znatno ispunjen
Kriterij 2. Upravljanje, unutarnje osiguranje kvaliteta i kultura kvaliteta	Znatno ispunjen
Kriterij 3. Procedure za osiguranje kvaliteta studijskih programa	Znatno ispunjen
Kriterij 4. Procedure za ocjenjivanje studenata	Potpuno ispunjen
Kriterij 5. Ljudski resursi	Znatno ispunjen
Kriterij 6. Kvaliteta fizičkih resursa	Znatno ispunjen
Kriterij 7. Informacijski sistemi	Znatno ispunjen
Kriterij 8. Prezantacija informacija za javnost	Potpuno ispunjen
Kriterij 9. Međunarodna saradnja	Znatno ispunjen

Na osnovu toga što je svaki od devet kriterija za akreditaciju ocjenjen kao potpuno ili znatno ispunjen, Komisija je utvrdila da Internacionalni univerzitet u Sarajevu ispunjava uslove za **PUNU AKREDITACIJU** te daje **MIŠLJENJE – AKREDITIRATI INTERNACIONALNI UNIVERZITET U SARAJEVU.**

Članovi komisije:

Sead Pašić, predstavnik akademske zajednice u BiH, predsjednik

Husein Keran, predstavnik akademske zajednice u BiH, član

Fethi Silajdžić, predstavnik privrede i prakse, član

Aleksandar Božić, Srbija, međunarodni stručnjak, član

Ema Obralić, student i sekretar komisije

Handwritten signatures of the commission members on horizontal lines. From top to bottom: Sead Pašić, Husein Keran, Fethi Silajdžić, Aleksandar Božić, and Ema Obralić.